

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkah pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrtletno K 5.—, mesečno K 1.70. — Z. izvozništvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravništvu. ...

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po: ... pust. — Za odgovor je priložiti znamko. ...

Telefon številka 118.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vse leto . . . K 18.— Četrt leta . . . K 4.50
Pol leta . . . K 9.— En mesec . . . K 1.50
V upravništvu prejemam na mesec K 1.20.
S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto . . . K 20.— Četrt leta . . . K 5.—
Pol leta . . . K 10.— En mesec . . . K 1.70
Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnino, drugače se ne oziroma na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se usvaja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravništvo „DNEVA“.

Klerikalne zmage po deželi.

Dolenji Logatec, 28. marca. Pri občinski volitvi je zmaga naša na celi črti, zmagali smo tudi v tretjem razredu. V obči. odbor je izvoljenih 15 naših in trije nasprotniki.

Tako naznanja četrtkov »Slovenec«. Logatec je bil doslej v naprednih rokah. Takih poročil z dežele smo se — recimo — že privadili. Le še tu in tam se kdo začudi, kako je to mogoče. Najlepše in največje občine na deželi padajo v klerikalne roke.

Kako je to mogoče? Kdor pozna razmere po naših večjih krajih, se ne bo čudil. Naprednjaki se navadno drže svojega posla in le malokje se najde človek, ki bi organiziral. Nasprotno dela farovž, kaplan in par klerikalnih agitatorjev stalno med ljudstvom — in ob volitvah se pokaže uspeh organizacije.

Resnica pa je tudi to: naši večji kraji so navadno znani po svoji, da rečemo z domačo besedo — krokeriji. Pijača, igra, krok prevladuje tako, da ne pridejo ljudje do resnega dela. Na tem trpe naša društva, narodno življenje — in tudi posamezna podjetja. Beseda naprednjak ne pomeni še nič. Pri nas se le pre-pogosto hoče s to besedo delati nekako parado. Naprednjak je mož, ki se zaveda, da je vsak posemezen človek velikega pomena v narodnem življenju, in da mora kot tak mož storiti vse, da podpira skupni gospodarski in kulturni napredek. Zato bo naprednjak skrbel, da bo dajal dober zgled s svojim izbornim gospodarstvom in bo po možnosti delal v javnosti na to, da farovž ne pride do gospodarstva v občini. Ne gre tu za nikakoli liberalno organizacijo, ki z njo strašijo klerikalci; gre za to, da se zvežejo v ožjo vez oni razumni, resni in delavni možje, ki jim je na srcu skupen gospodarski in kulturni napredek domače občine. Ravno občinske volitve bi dajale najlepšo priliko, da se osnujejo samostojne krajevne organizacije, ki bi bile prva podlaga skupne agrarne organizacije, ki se bo prej ali slej ustanovila pri nas, kot samostojna stranka. Velika slabost naših večjih krajev so tudi medsebojni spori, ki so popolnoma osebnega značaja in imajo pogosto vpliv na javne razmere.

Osebnih razpori in pomikanje dobrih krajevnih organizacij, — to je kar omogočuje klerikalne zmage na deželi. In tako pojde naprej,

dokler končno ne pridemo pri nas do spoznanja, da je treba za celo slovensko zemljo skupne agrarne stranke, ki bi združila v sebi vse, ki jim je mar napredek naših pokrajin. Tu bi se lahko našli vsi v skupnem delu — in bi bilo konec klerikalnih zmag.

„Človek mora biti danes egoist.“

Poglavje o našem javnem življenju.

Te dni je izginil iz našega gospodarskega sveta mož, ki je zaslužil, da se ga spominjamo radi tega, ker je zavzel eno najvažnejših mest na gospodarskem polju. Pripadal je malone dvajset let našemu največjemu denarnemu zavodu, kateremu je stal zadnja leta na čelu kot ravnatelj. Zavzemal je torej najvažnejšo postojanko, vodil je ves notranji organizem, to je vodil bi ga moral ter s strokovno vedo in z inicijativo pospeševati vsestranski razvoj zavoda.

Bil je višji državni uradnik, kateri je, kakor je to splošno povsod, hrepenel po postranskih zaslužkih. Kot državni uradnik ni mogel imeti nobene izobrazbe torej tudi ne nobene strokovne sposobnosti za vodstvo denarnega zavoda. Pozneje si tudi ni pridobil potrebne strokovne naobrazbe, ker je bil mnenja, da tega ni potreba in ker je imel jedino nalogo, da je vodil disciplinarne preiskave. Tako so namreč odločilni krogi utemljevali in zagovarjali njegovo stališče. Ako se je torej le s tega stališča smatrala njegova potreba v denarnem zavodu, potem je bila služba opravljena in tekem mnogih let se je izkazalo, da se je on pečal le s to »stroko«, ker na vsem jugu skupaj ni bilo toliko disciplinarnih preiskav, kakor baš v tem zavodu. Kako pa so bile utemeljene te preiskave, dokaz je to, da je gospod ravnatelj pred njimi največkrat — kapituliral!

In vendar se je držal ves čas na površju, četudi ga njegova preteklost ni nikakor priporočala, kajti povsod je bilo njegovo vodstvo nesreča. Bil je svoječasno načelnik uradniškega konsumnega društva. Bil je finančni uradnik in se je pričakovalo, da bo kot tak sposoben voditi gospodarsko podjetje, saj mu ni bilo treba drugega delati, kakor samo nadzorovati podjetje. Vodil je podjetje in sicer tako brezskrbno, da se je za njegovega načelovanja tako kradlo v uradniškem konsumu, da je izginil bogati rezervni fond in da je konsum dobil globoke rane, od katerih danes umira. Člani so to spoznali in so njegovega načelnika na prvem obnem zboru vrgli.

Splošno je bilo znano, da ni bilo nikjer reda, kjer je on vodil. Na javnem sestanku je proglasil javno načelo in je rekel: »Človek mora danes biti egoist.« Temu načelu je ostal zvest ves čas. Ni delal nič. Zapustil je pet mesecev stare spise, katerih ni rešil. In vendar je postal predsednik »Gl. M.« Četudi računski uradnik, vendar ni pazil, da li so računi v redu, ker blagajna ni bila v redu, a predsednik ni nič vedel, ni se brigal, da je kak paragraf v pravilih, ki določa, da je treba blagajnico skontirati. Člani so spoznali, da tak predsednik ni na svojem mestu, in so ga na prvem obnem zboru vrgli.

Oče se ni mogel maščevati, ali zato je sin maščeval očeta. Napisal je in priobčil v »Slovenec« pamflet, v katerem je napadal »Gl. M.«.

Nepojmljivo je, kako je mogel mož, ki nikjer ni reda poznal, nikjer nič storil, postati

prvi ravnatelj največjemu denarnemu zavodu. Dvakrat falirani predsednik v društvih, v katerih so se izvršile pod njegovim vodstvom denarne nerednosti, postal je predstojnik denarnega zavoda navzlic temu, da ga je vse meščanstvo odklanjalo in da se je celo na prvem shodu v »Mestnem domu« dvignil zoper njega vihar nejevolje!

Kar je želel, je dosegel. Postal je prvi ravnatelj, v zavodski palači se mu je pripravilo udobno stanovanje, postal je oskrbnik »N. D.«, hodil je na ogled. Računal je za ogled trikrat, štirikrat več, kakor je smel, in ni nikdar polagal računa, ker je delal po geslu: »Človek mora biti danes egoist.« Posestniki so se pritoževali in povsod bi »takega« ravnatelja »takoj« odslovili, a pri nas se je godilo narobe: mogočni ravnatelj se je solnčil ob milosti mogočnih veljakov, ki nikdar ne poslušajo glasu naroda, nego delajo: sic volo, sic iubeo.

Mož s krasnimi dohodki pa ni nič delal, ker ni bil uradnik, ampak le za parado. Parade pa so drage. Da se ni brigal za zavod čisto nič, priča to, da svojih maloštevilnih uradnikov niti osebno poznal ni. Prišel je v urad in naravnost stopil k uradniku, pomagal mu z roko ukazujoč. Pridite k meni. Ves v strahu stopi uradnik pred svojega predstojnika, a predstojnik ga začne zmerjati in vpiti, da je odmevalo po vsem poslopju. Tako je gošpod zmerom nastopal. Uradnik poslušal, potem pa se ujunači in izpregovori: Gospod ravnatelj, jaz kem pomožni uradnik B., ne pa praktikant Z., katerega imate v mislih! Tableau! Mož se ni niti toliko potrudil, da bi osebno poznal sebi podrejen uradništvo, še manj pa se je potrudil, da bi se seznanil s poslovanjem in vendar je bil personalni referent! To dokazuje, da je na toli važna mesta treba postavljati mlade, strokovne naobražene moči, ki delajo v zavodu.

Noben zavod ne sme biti nobenemu funkcionarju molzna krava ali, kakor danes pravimo, korito. Za neko nepotrebno delo si je računal visoke svote, a potem se je izkazalo, da je delo bilo napačno! Tableau!

Ali pred javnostjo je hotel veljati za važno osebo in je v ta namen nafilal visokega državnega funkcionarja in celo komisijo. Skoro je neverjetno, da more biti človek toli demoraliziran in da je svojo oblast nemoteno tako sebično izkoriščal. Hišnik mu je moral brezplačno drva cepiti, za »reprezentacijo«, si je izposloval 40 K doklade! To doklado je s seboj odnesel! Znano je namreč, da narodne dame, kadar pobirajo za narodne namene, ne izpuščajo denarnih zavodov. Ravnatelj, ki še nikoli ni niti vinarja žrtvoval za narodne namene, ki ne kupi niti ene slovenske knjige, ne podpira časopisja in društev, misli si je, da bi grešil proti svojemu načelu, ako bi le kak vinar žrtvoval iz svojega žepa in zato je zahteval 40 K za »reprezentacijo«! Znano je, da si je sam nakazal draginsko doklado, četudi ni imel nobene pravice v to. »Človek mora biti danes egoist«. Nikdar se ni zanimal za to ali ono stroko poslovanja, ker za to ni imel interesa, pač pa je vsak dan bilo prvo, kar je vprašal, namreč to: Kdaj bo zopet ogled? Na ogled je res hodil, kajti to je neslo in ni bilo treba računov polagati. Tu se računa, kolikor se hoče; kaj komu mari paragraf, ki kaže pot k državnemu pravdniku, naj uboga slovenska para plača! »Človek mora biti danes egoist.« Ta egoizem je že marsikoga upropastil, roka pravica pa na ramo trka, a vox populi na odgovornost kliče.

Naposled vsak človek ima svoje nazore, svoja načela. Ta je idealist, ta materijalist, ta egoist, ta intrigant. Človek je človek in načela so načela. Ali greh je, da društvo, uprava, občina trpi, da taki možje stojijo takorekoč na čelu velikemu podjetju, katero smatrajo le za molzno kravo.

Pred volitvami na Hrvaškem.

Najkasneje do 3. aprila bi morale biti razpisane na Hrvaškem volitve, da bi se mogel savor sestati v postavnem roku. Dva meseca sedi ban Cuvaj že na banskem stoliču, na Dunaju in v Budimpešti je obljubil, da bo v najkrajšem času uredil razmere na Hrvaškem, da si bo zagotovil stalno večino v saboru in obračunal z opozicijskimi strankami. Tako je obljubljaval, v resnici pa nima niti toliko ljudi, ki bi jih mogel kandidirati, ako hoče dobiti večino. Vladni aparat je od onega časa, ko je bil sklenjen sporazum med hrvaško-srbsko koalicijo in stranko prava popolnoma brez moči. Ta sporazum je onemogočil vladni vsaki nasilja pri volitvah, ker jasno je bilo že naprej, da hoče ban Cuvaj v nasilnosti prekositi še zloglasne Tomašičeve volitve. — V najkritičnejšem času pa je izgubil ban Cuvaj še svoje ozadije in zaslonbo v Budimpešti. Khuenova politična karijera je doigrana, Cuvaju pa so s tem tudi izpodbita tla za nadaljne korake. Ko je podal Khuen prvič demisijo, se je takoj trdilo, da potegne za seboj tudi Cuvaja, a sedaj, ko je definitivno določen konec Khuenove vladne, je Cuvajev odhod le vprašanje časa. Zato je tudi razumljivo, zakaj se volitve na Hrvaškem tako zavlačujejo! Bržkone bo do časa, ko se bodo vršile volitve, ban Cuvaj že izginil, mogoče je pa tudi, da bo neparlamentarno medvladje na ogrskem izzvalo enak vladni sistem tudi na Hrvaškem!

Ogrska.

Cesar je sprejel včeraj v avdienci ogrskega ministrskega predsednika grofa Khuen-Hedervaryja; že pred njegovo avdienco se je oficijelno razglasilo, da so se pogajanja designiranega ministrskega predsednika s Košutovci glede izpremembe ogrske resolucije definitivno razbila. Odločitev je torej podala in Khuen izginel raz politično torišče, negotovo pa je, ako bo skušala krona takoj sama rešiti krizo, ali pa rešitev odgodi za čas po končanih velikonočnih počitnicah — Tudi kombinacija z Lukacem je jako negotova, ker se njegovo stališče v vojaških vprašanjih popolnoma krije s stališčem Khuen in sedanje vladne stranke, ter je sam izjavil, da poda svojo demisijo skupno s Khuenom. Tako je ogrska kriza dospela do vrhunca, ko se skoro zdi, da je parlamentarna rešitev iste nemogoča, da bo morala krona poseči po skrajnih sredstvih, ki jih ima na razpolago v neparlamentarnem medvladju.

Seja trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko.

Volitev novega predsedstva. — Klerikalci popolnoma propadli. — Čuden svetnik v zbornici.

Včeraj popoldne se je vršila v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redna seja trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko. Otvoril jesejo predsednik, g. Ivan Knez, ki je

LISTEK.

Pod jarmom.

Roman iz bolgarskega življenja pred osvoboditvijo.

Spisal Ivan Vazov. — Poslovenil Podravski. (Dalje.)

»Jaz sem že povsem pripravljen na svatbo, čakam le zgolj še na revolvo in Plovdiva. Poslal sem že zanj sto in sedemdeset grošev; trije ovni so že proč.« je govoril Peter Ovčarov, predsednik domačega komiteta.

»Samo da ne vemo še zanesljivo, kedaj zaplapol prapor. Nekateri pravijo, da na praznik Oznanjenja, drugi na Georgovden;« ujec Božil pa trdi, da še le na koncu maja,« reče Spirdon, zal in vitek mladenič.

»Ti glej, ko zakuka kukavica ter se gora pokrije z zelenjem... nu, tudi jaz sem sedaj gotov, naj določijo kadar hočejo.«

»Eh, naša Stara Planina je pozdravila že mnogo junakov, pa pozdravi tudi nas!« reče Ivan Osten.

»Peter, ti si pravil o daskalu: torej je res pobil dva lopova, hej? Junak je!«

»Kadar dospe k nam, treba mu bo poljubiti roko, s katero zna tako znamenito božati ljudi,« reče Rajčin.

»Daskal nas je prehitel, pa tudi mi se potrudimo, da ga dohitimo. Tudi naša milost zna nekoliko to rokodelstvo!« odvrne Ivan Osten.

Ivan Osten je bil junak in izborni strelec. Umor Deli Ameša lansko leto se je pripisoval

njemu na rovaš. Radi tega so tudi Turki prežali nanj, toda doslej brez uspeha.

Pri večerji so pili na zdravje Ognjanova. »Daj Bog, da bi ga pozdravili čim poprej živega in zdravega med seboj... Fantje, vzemite si ga za vzgled!« spregovori Canko.

»Jaz se spustim v stavo s komursibodi,« oglasi se nestrpljivo Cankovica, »da se danes ali jutri pojavi tukaj, kakor sokol.«

»Ha, kaj govoriš, bulka Cankovica? toda jutri moram iti v K...« reče Rajčin v skrbeh. Ako pride, povabite ga na klobase. . . Pozabavamo se na Božič...«

»Kakšen hrup je zunaj?« zakliče Canko, ki še ni utegnil popiti vina ter vstane.

Zares, na dvorišču je bilo moči slišati moške in ženske glasove. Gostje so tudi skočili ven. Bulka se je takoj vrnila, zelo razčiljena in rekla:

»Tudi to se je končalo, samo Bog dal srečo!«

»Kaj? Kaj?«

»Boromicek je odnesel Stajko.«

Vsi so zakričali, tako so bili osupnjeni.

»Viel jo je zali človek ter jo kakor jagne ob sv. Jurju zanesel domu k svojim.«

Nastal je vesel trušč.

»Kako je neki to mogoče? Kaj! Torej je radi tega prišel sem in za njim njegov bratranec Goran.«

»Čakal je na njo za durmi,« je nadaljevala bulka Cankovica, in vjel Stajko. Zvodil jo je, zvičajnež, na limanico. Zlodjev Boromicek, kdo bi si bil mislil?«

»Prav povedano, našla je vreča zaplato,« omeni nekdo.

»Ona je rejena kakor srbsko prase on pa je pravcat medved!« se je smejal drugi.

»Naj bosta živa in zdrava, jutri bomo pil

rdečo žganjico,« reče Canko.

»Da tudi meni ne pozabite dati rokav, do tega imam jaz pravico!« je kričala Cankovica, »to pa vsled tega, ker sem snubila.«

Čez trenutek so se gostje razšli.

XXXII.

»Bog visoko, car daleko.«

Canko je stekel k Ognjanovu v temno čumnato.

»Nu, Bajčo, ali ti ugaja naša preja?«

»Izvanredno, znamenito, baj Canko.«

»Ali si si zapisal pesmi?«

»Kako hočem zapisati?... Saj vidiš, da nimam sveče...«

Tu vیده bulka Cankovica s svečo v roki.

»Nekdo trka na vrata,« reče.

»To bo nekdo od Stajčevih, mogoče, da bodo dekile iskali pri nas... Tega je nam še bilo treba.«

Prišla je Donka, ter rekla, da vojaki trkajo; vodi jih župan Dejko.

»Zlod naj jih vzame obenem z županom Dejkom! Kam naj denem te svinje?... Tebe naj to ne briga,« je pomirjal Ognjanova, — »toda skrij se! Bulka, pokaži daskalu, kam.«

A Canko odide. Čez trenutek pripelje dva zaptija, zavita v halje in popolnoma zasuta s snegom. Grozno sta sopla.

»Čemu si naju držal celo uro zunaj na cesti, ti nečimnež?« je zagodrnjal enooki zaptij, močno potresajoč haljo.

»Kar otrpnila sva, predno ti je prišla volja nama odpreti!« je vreščal drugi vojak, raskavega lica in tržaščast.

Canko je nekaj jecljal, hoteč se opravičiti.

»Kaj brbljaš? Raje pojdi, zakolji kokoš in deni jajca na maslo!«

Canko je hotel nekaj reči, toda enooki zaptij zakriči nanj:

»Ne govori toliko, glav, ubogaj in reci bulki, naj pripravi večerjo!... Ali si mar misliš, da naju pogostiš s svojimi glavskimi pomijami in orehovimi lupinami?« je govoril zaptij, zroč prezrljivo na ostanke večerje.

Canko kakor poparjen, obrne korake proti durim, da izvrši povelje. Med tem zakriči tržaščast zaptij:

»Počakaj, kam si skril dekleta?«

»Odšle so domu, bilo je že pozno,« odvrne Canko, ki se je med tem že iztrezil.

»Pojdi in pripelji jih nazaj, naj pridejo in pojedjo večerjo, pa tudi nama naj prinese kupico žganice...«

Čemu si jih odgnal?...«

Canko se je plašno oziral naokrog.

»A kje je tvoja deklina?«

»Že je šla spat, aga.«

»Pripelji jo sem, naj nama postreže,« je zapovedal enooki zaptij, sušeč si pri ognju mokro obuvilo, ki se je kadilo in čudno duhtelo.

»Ne strašita mi otroka,« reče Canko pro-seče.

Vnišel je župan ter obstal pokorno.

»Tu si, ti prokleti! Lepo si naju vodil za nos; rad bi imel, da naj trkava na dvajset vrat kakor berača! Tudi sem si naju zapeljal le posiloma! Čemu ste skrili te vaše...?«

Tu je imenoval deklice s kaj odurnim imenom.

Bolgarijo so vse pogoltnili. Bili so navajeni takšnih reči. Čas suženjstva je ustvaril za ljudstvo ponižujoč pregovor: »sklonjeno glavo sablja ne seče.« Canko je samo prosil Boga; naj bi njegovi hčerki dala mir.

»Čorbadži?« je povpraševal enooki zaptij, »vi se pripravljate na vstajo?«

imenoval overovateljem svetnika gg. Mejača in Zorca.

Predložitev zapisnika zadnje seje se odobri. Po naznanilih predsedstva poda zbornični tajnik, g. dr. Murnik tajniško poročilo, ki je bilo vzeto na znanje.

Podlesnik se oglasi k besedi.

K. tajniškemu poročilu se oglasi k besedi klerikalni svetnik Podlesnik, ki v imenu klerikalnih svetnikov izjavlja, da sicer vzame tajniško poročilo na znanje, ker ve, da so se vršile zadnje dopolnilne volitve v trgovsko zbornico popolnoma nepristransko. Vendar pa mora kljub temu konstatirati, da je volilni kataster zelo pomanjkljiv. Nekateri so glasovali celo dvakrat in slučajno se je zgodilo, da so dobili te glasove naprednjaki.

Nov kataster za trgovsko zbornico. — Ložarjev nujni predlog propadel.

Radi nedostatkov v volilnem katastru stavi klerikalni svetnik g. Ložar sledeči nujni predlog: 1. Visoka zbornica skleni, da naj se sestavi nov volilni kataster in v odsek za sestavo izvolijo trije člani, iz vsake stranke eden. 2. Slavna vlada naj imenuje komisarija, ki bo delo nadzoroval. 3. S sestavo novega volilnega katastra naj se prične takoj.

Nujnost predloga je bila odklonjena. Za nujnost so glasovali samo klerikalci. Volitev novega zborničnega predsedstva. — Poraz klerikalcev. — Ložarjeva blamaža.

Nato je prišla na dnevni red najvažnejša točka, namreč volitev novega predsedstva in treh računskih pregledovalcev. Predsednik g. Ivan Knez imenuje skritinatarjema gg. dr. Ambrositscha in Ivana Perdano.

Svetnik Ložar predlaga, naj se voli predsedstvo po ključu.

Predsednik: »Mi ne poznamo za volitev predsedstva nobenega ključa. Če se mi nasprotno dokaže, se bom temu predlogu pokoril.« — Svetnik Ložar se nato blamiran vsede na svoje mesto.

Volj se po listkih.

Ivan Knez, zopet predsednik.

Pri volitvi novega predsednika je bilo oddanih 20 glasov in sicer so dobili: **Naprednjak, g. Ivan Knez 14 glasov, klerikalec, g. Ložar 4 glasove, klerikalec g. Ogrin 1 glas, ena glasovnica je bila prazna.** Napredni svetniki pozdravijo novega predsednika z živio! klici in mu čestitajo. Predsednik g. Ivan Knez se zahvali za izvolitev in izjavi, da sprejme predsedstveno mesto.

Volitev podpredsednika.

Oddanih 20 glasov in sicer so dobili: **Nemec g. Kamilo Pammer 14 glasov, klerikalec g. Ložar 6 glasov.** Izvoljen ej bil torej g. Kamilo Pammer, ki izjavi, da sprejme izvolitev in poudarja, da bo kot podpredsednik vedno postal popolnoma nepristransko.

Volitev provizoričnega predsednika.

Ko so klerikalci videli, da so pri prejšnjih volitvah popolnoma pogoreli, so sklenili, da bodo pri volitvi provizoričnega predsednika oddali prazne glasovnice in so to tudi storili. Oddanih je bilo zopet 20 glasov in sicer je dobil g. Ivan Schrey 14 glasov, šest glasovnic je bilo praznih. Provizoričnim predsednikom je torej izvoljen naprednjak, g. Ivan Schrey.

Volitev treh računskih preglednikov.

Svetnik g. Lenarčič predlaga, naj se volijo per acclamationem. Sprejeto. Izvoljeni so bili: Ivan Mejač (naprednjak), Ivan Podlesnik (klerikalec) in Albert Samassa (Nemec).

Zatem je prišla na dnevni red volitev odsekov. Svetnik g. Lenarčič predlaga, naj se izvolijo trije odseki in sicer: obrtni, trgovski in prometni.

V obrtni odsek so bili izvoljeni gg. Schrey, Stare, Rohrmann (naprednjaki), Ogrin (klerikalec) in Pammer (Nemec).

V trgovski odsek gg. Urbanc, Mejač, Knez (naprednjaki), Podlesnik (klerikalec) in Gassner (Nemec).

V prometni odsek gg.: Lenarčič, Perdan, Hribar (naprednjaki), Ložar (klerikalec) in dr. Ambrositsch (Nemec).

Kot zbornična zastopnika pri komisijonalnih obravnavah radi zagotovitve vojaških materialnih potrebščin sta bila na predlog svetnika

Lenarčiča izvoljena naprednjaka gg. Perdan in Schrey.

Glede volitve zborničnih zastopnikov v šolskih odborih obrtnih nadaljevalnih šol v Radovljici, na Bledu, Krškem, Toplicah (Zagorju), Smartnem pri Litiji in v Ribnici. Glasuje se po listkih.

Za Radovljico je bil izvoljen naprednjak g. Leopold Fürsager, ki je bil izvoljen enoglasno.

Za Bled je bil izvoljen naprednjak g. Ivan Rus, ki je dobil 12 glasov, klerikalni kandidat Franc Zupan je s 6 glasovi propadel.

Za Krško je bil izvoljen naprednjak Franc Omerza (12 glasov), klerikalec Herman Klobučar propadel (6 glasov).

Za Toplice-Zagorje izvoljen naprednjak Tomaž Koprive (12 glasov), klerikalec Anton Snoj propadel (6 glasov).

Za Smartno pri Litiji izvoljen naprednjak Ivan Razboršek (12 glasov), klerikalec Anton Verbajš propadel (6 glasov).

Za Ribnico izvoljen naprednjak Filip Peterlin (12 glasov), klerikalec Karol Ilc propadel (6 glasov).

Namestnikom člana pridobinske deželne komisije je bil izvoljen naprednjak, g. Leopold Fürsager (11 glasov), g. Stare (1 glas), Ložar (1 glas), Ogrin (5 glasov).

S tem je bil dnevni red izčrpan. Predsednik g. Ivan Knez naznanil, da je svetnik gosp. Viktor Rohrmann naznanil predsedstvu, da namerava vložiti neko interpelacijo in poda gosp. Rohrmannu besedo. Svetnik g. Viktor Rohrmann prebere interpelacijo na predsedstvo zbornice, ki se glasi:

Interpelacija

člana trgovske in obrtne zbornice Viktorja Rohrmanna in drugov do slavnega predsedstva trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani.

Pri dne 13. in 15. februarja t. l. izvršenih dopolnilnih volitvah trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani izvoljen je bil članom tudi in sicer v tretji trgovski kategoriji neki Ivan Podlesnik ml. trgovec.

Stanovališče (Wohnort) bilo je zaznamovano na glasovnicah: Ljubljana. Podlesnik s takim stanovališčem (Wohnort) de facto ne eksistuje. Ker so mi razmere rodbine Ivanov Podlesnikov znane in sem opravičen dvomil, da bi zamogel biti izvoljen kak Ivan Podlesnik ml. trgovec s stanovališčem (Wohnort) v Ljubljani, sem se začel za stvar zanimati in dognal, da je pri zglaševalnem uradu mestnega magistrata, prijavljenih troje Ivanov Podlesnikov in sicer: Ivan Podlesnik, rojen 1837 (starejši), Ivan Podlesnik, rojen 1864 (mlajši) in Ivan Podlesnik, rojen 1881 (najmlajši).

Dognal sem pa tudi, da stanujeta prva dva v Ljubljani, tretji najmlajši leta 1881 rojeni je pa pri mestnem magistratu odjavljen, ker se je dne 8. maja 1908 v Šentvid nad Ljubljano preselil.

Poizvedel sem pa tudi pri obrtni oblasti, da je posestnik trgovine na Starem trgu št. 10 le ta torej najmlajši Ivan Podlesnik od dne 24. septembra 1906 naprej.

Informiral sem se tudi v trgovskem registru, ako je njegov oče to je leta 1864 rojeni Podlesnik opravičen per procura signirati in ondot zvedel, da Ivan Podlesnik mlajši niti protokolan ni.

Vsakemu pri zadnjih volitvah izvoljenih članov te cenjene zbornice dostavljeno je bilo po zborničnem slugi obvestilo c. kr. volilne komisije, da je bil isti pravim članom zbornice izvoljen, Koncem tega obvestila so bili novi izvoljeni člani pozvani, da vsled določil § 10, zakona z dne 29. junija 1868 drž. zak. št. 85 in § 12, zborničnega volilnega reda, potrjenega po c. kr. trgovinskem ministrstvu z razpisom z dne 12. oktobra 1905, št. 49.249 sporoče c. kr. volilni komisiji tekom osmih dni štetih od dneva po izkazovanem osebem obvestilu, ako prevzamejo izvolitev.

Na polni na kateri so izvoljeni člani tega obvestila prejem potrjevali, podpisal je prejem Ivan Podlesnik ml., oče posestnika trgovine na Starem trgu št. 10, ki je po imeniku volilcev za volitev udov in namestnikov občinskega sveta stolnega mesta Ljubljane med volilni tretjega volilskega razreda upisan pod št. 5690, kakor sledi: Podlesnik Ivan jun., poslovođa (Geschäftsleiter) Stari trg št. 10, kojega podpis slučajno poznam. Vprašal sem zborničnega slu-

go, ako je le ta tudi izjavo o sprejetju izvolitve podpisal, kar mi je sluga potrdil.

Iz tega sledi: 1. Da ni prevzel izvolitve faktični posestnik trgovine na Starem trgu, marveč njegov oče, ki pa nima prokure. 2. Da če bi tudi njegov sin, torej pravi posestnik trgovine ono izjavo o sprejetju izvolitve podpisal, ne bi bila volitev zakonita, ker je izvoljen: Ivan Podlesnik ml. trgovec s stanovališčem (Wohnort) v Ljubljani in ne Ivan Podlesnik najmlajši, trgovec s stanovališčem (Wohnort) v Primorskem pri Kranju. Reserširal sem namreč po št. Vidu in zvedel, da se je ta najmlajši gospod Ivan Podlesnik preselil pred dobrim letom v Kranj. Veleugledni gospod iz Kranja obvestil me je pa včeraj, da ima ta gospod Ivan Podlesnik stalno stanovališče (Wohnort) v Primorskem pri Kranju že kake dve leti.

Prepričan sem, da je proglasila c. kr. volilna komisija Ivana Podlesnika ml. s stanovališčem (Wohnort) v Ljubljani kot izvoljenim članom te cenjene zbornice le v dobri veri. Ker pa je bila slavna komisija v zmoti in tak Ivan Podlesnik de facto ne eksistira, moral bi se poklicati po zakonitih določilih oni, ki je v isti volilni kategoriji dobil za njim največ glasov.

Ozira se na ta od mene dognana dejstva, usojam si slavno predsedstvo na to opozoriti in prosim, da v tem oziru vse potrebno ukrene.

Viktor Rohrmann.

S predstoječo interpelacijo soglašajo in se isti pridružujejo: I. Knez, Lenarčič, Iv. Hribar, J. Perdan, J. Mejač, Fürsager, Rakovec, Schrey, F. Urbanc, L. Bučar, Fr. Stare.

Svetnik Ivan Podlesnik, je bil med to interpelacijo v velikanski zadregi in si ni znal drugače pomagati, kakor da se je porogljivo smejal in govorniku pritrdjeval. Ostali klerikalni svetniki pa so začudeno gledali sedaj na svojega čudnega kolego, sedaj na govornika gosp. Rohrmanna.

DNEVNI PREGLED.

S koncem meseca marca zaključuje »Dan« svoje prvo četrtletje. Ob tej priliki vabimo vse naše znanke, da nam ostanejo i nadalje zvesti in širijo »Dan« med vse vrste našega naroda. List bo ostal zvest svoji nalogi in bo skušal prinašati vedno pregled čez vse naše pokrajine. Naš program je širiti narodno vseslovensko misel, hvaliti, kar je dobro, grajati, kar je slabo. S poročili iz naših pokrajin bomo informirali javnost o važnih vprašanjih, poleg tega pa bomo skrbeli za zanimivost in zabavo. V treh mesecih si je pridobil »Dan« toliko prijateljev, da lahko izpolnjuje svojo nalogo kot neodvisen list.

Danes prilozimo položnice, katerih naj se poslužijo vsi oni, ki jim je s koncem meseca naročnina potekla.

Želje čitačevega občinstva. Piše se nam: Gospod urednik! V imenu mnogobrojnih čitateľjev »Dneva« Vam izrekamo najiskrenejšo zahvalo za dosedaj prijateljska »Nedeljska pisma« v listku Vašega cenjenega lista. Bodite uverjeni, da se nahajajo še taki ljudje med Slovenci, ki so si ohranili zadosti nepristranosti in objektivnosti v presojevanju resnične umetnosti, ter jim je istinito duševna potreba slišati nekoliko poštenih in pametnih besedi, da ne utonejo v nizki in surovi brutalnosti a la »Boltatu Petpetovih tedenskih neslanosti in neokusnosti! — Kodobi »Dan« vedno večje število pozornih in za umetnost se zanimajočih čitateľjev, smete se z vso gotovostjo zanašati, da bode ta izbrana, inteligentna elita našega razumnštva z veliko hvaležnostjo posegala po taki tečni in vzgojevalni duševni hrani, kakor jo ravno donajajo »Nedeljska pisma«! Torej še enkrat se zahvaljujoč kličemo: »Vivant sequentes litterae« še na drugem umetniškem polju!

Iz avstrijskega parlamentarizma. Nekateri humoristični listi so otvorili že stalno rubriko, v kateri navajajo lepe cvetke iz avstrijskega parlamenta, kakor smo jih navajeni čitati v rubrikah iz vojaških dvorišč. Zадnja seja avstrijskega parlamenta pa nudi zopet par takih lepih prizorov. Spopadli so se socialni demokratje in Nemci ter se psovali na najprijaznejši način. Da vidijo čitateľji, kako zastopajo nekateri ljudski zastopniki ljudske interese, podajamo par takih prizorov: Socialni demokratje obsujejo Nemca Lipko, ki je v svojem volilnem oklicu sestavil statistiko v Avstriji obsojenih socialnih

demokratov, letele so vsepovprek psovke: šuft, lopov! Sivolas! lopov! Soc. demokrat Ellenbogen se je postavil sredi dvorane in s svojim močnim glasom zavpil: Kdor kaj takega trdi, je in ostane brezčasten lopov! Nemci so začeli psovati nazaj, posebno glasen je postal nemški nacionalce Seidel; a takoj ga je prijel češki socialni demokrat Jokl, ki mu je očital, da je bil kot svobodomislec izvoljen s pomočjo klerikalcev. Seidel je to tajil. Jokl pa je potegnil iz žepa lastnoročno pismo. Seidlovo pismo na župnike volilnega okraja, v katerem jih prosi za klerikalne glasove ter svečano obljublja, da ne bo nikdar nastopil kot poslanec v protiklerikalnih akcijah. Obenem je očital Seidlu, da so ga podkupili tovarnarji, da zastopa njih interese. To je izzvalo zopet nove viharje. Tudi Wolf se je oglašil, a v socialnodemokratskih klopeh so zadonele unisono besede: Zucker! Zucker! Wolf, — ki je bil svoječasn podkupljen od sladkornega kartela — je razumel te besede in umolknil. Psovali pa so se naprej drugi, zbornični podpredsednik soc. demokrat Pernerstorfer je zaklical Seidlu: Podkupljen individuum; naka je Seidel odgovoril: kdor to trdi je največji lopov. Nato se je razvil med Seidlom in Joklom dvogovor, ki je končal takole: Seidel: Vi ste lopovski zastranovalec! Jokl: Ako ne molčite, vam priložim eno okoli ušes! Ta trenotek sta se oba ljudska zastopnika zgabila in prišlo bi do pretepa, da jih niso drugi poslanci razdružili. V tem je bila seja že zaključena, predsednik je ušel iz zbornice. Ves prizor je končal Wolf, ki je zaklical: Te scene je izzval Pernerstorfer, tu imate zahvalo, da ste izvolili tega rdečega psa v podpredsedstvo! — Tako se deluje za ljudske koristi v avstrijskem parlamentu! Te razmere je najbolje označil nek poslanec, ki je v ožji družbi predlagal, da naj se v poslovnih red zbornice sprejme sledeči paragraf: Ustavna pravica pretepati se obstoji le toliko časa, dokler je predsednik na predsedniškem mestu!

Nemška nasilstva proti Čehom na Dunaju.

Dunajski krščanski socialci si menda upajo pridobiti zopet zaupanje pri občanah s tem, da na nečuten način zatirajo dunajske Čeha in izvršujejo nad njimi vsa mogoča nasilstva. Čehi se seveda zato malo brigajo in gredo svojo pot naprej. Kak daleč je že prišla sedaj na Dunaju vladajoča magistratna klika v svojem neizmernem sovraštvu do Čehov, nam priča zopet sledeči slučaj: V četrtke večer bi se imel vršiti prvi občni zbor češkega bolniško podpornega in pogrebnege zavarovalnega društva. Takoj, ko je predsednik otvoril zborovanje, je navzoči magistratni komisar izjavil, da morata predsednik in tajnik podati poročilo v nemškem jeziku, ker je na dunajskem magistratu nemški jezik uradni jezik. Ker se Čehi tej nesramni nemški zahtevi niso hoteli kloniti, je komisar občni zbor razpustil. To je vzbudilo med Čehi vihar ogorčenja in je že ukrenilo vse potrebno, da pride vsa afera pred zbornico. Kaj bi rekli naši ljubi ljubljanski Nemci, ako bi se njim kaj takega pripetilo.

Kaj je vse mogoče na Ogrskem. Znani ogrski grof Tisza je hotel preteklo leto nekoč potovati v Budimpešto, a je prišel prepozno na kolodvor. Ker je vlakžeodpotoval, je grof Tisza zahteval od službovega uradnika, naj vlak takoj ustavi in pokliče nazaj na postajo, ker on mora na vsak način v Pešto. Uradnik tega ni hotel storiti, storil pa je neki uslužbenec. To postopanje grofa Tisze je vzbudilo takrat po vsem ogrskem velikansko ogorčenje; vsi demokratični listi so ga vehementno napadali. No, sedaj je Tisza vsem skupaj odgovoril čisto po vzorih ogrskih aristokratov. Izposloval je namreč od ravnateljstva državnih železnic, da so bili vsi oni, ki niso hoteli vlak ustaviti, kaznovani. Vlakovodja in strojevodja sta bila kaznovana radi tega, ker nista hotela vlak ustaviti in ga odpeljati nazaj na kolodvor. Železniški paznik je bil kaznovan radi tega, ker je zaprl zatvornice, kakor je po zakonu predpisano in ni hotel pustiti kočije grofa Tisze preko tračnic. Dotični uslužbenec pa, ki je vlak ustavil, je bil povišan v uradnika in je preskočil v avanzmaju 2000 drugih uslužbencev. Na Ogrskem se pač še dandanes, kakor vidimo, gode čudeži.

Volilna pravica in analifetbi. Vprašanje splošne volilne pravice na Ogrskem je v ozki zvezi z analifetizmom. Znano je namreč, da imajo nemažarske narodnosti na Ogrskem visok procent analifetov. Resnica je, da so ravno analifetbi torej oni ljudje, ki ne znajo ne pi-

Blanca gledališke sezone 1911—1912.

Navajeni smo, da se zdi vse, kar je najbližje, vedno najslabše ter da se hvali ono, kar je preteklo. »Laudatores temporis acti« so smešni patroni. Tudi pri gledališču. Hvalilci preteklosti so namreč v istini večni zabavljači. Nikdar niso bili in nikdar ne bodo zadovoljni. Nanje se torej ni ozirati, zakaj njihova graja ali hvala je brez prevdarka in brez resnobe. Kdor pa pozna naš borni gledališki ustroj, malenkostna sredstva, več kot pičli personal, pomanjkanje stalnega zbora in stalnih komparzov, nedostatek kulisa, odra in garderobe i. dr. ta mora priznati, da se je delalo pošteno in marljivo.

Bilanca pretekle sezone nas mora, če presojamo objektivno, zadovoljiti docela. Prvič, odkar imamo v Ljubljani svoje gledališče, smo imeli predstave 6 in pol meseca. Doslej smo poznali le 6 mesečne sezone. Napravili smo torej nov korak dalje ter dosegli **najvišje število predstav.** Šele v poslednjih dveh letih smo se povzpeli do 129 predstav, a v sezoni 1911./12. smo prišli celo do **150. predstave**, a pri tem je bil ensemble solistov manjši kakor pred štirimi leti.

Dramskih novitet smo imeli 30, dramskih repriz 15, raznih oper 7, raznih operet 8 torej skupno 60 raznih dramskih del tekom 6 in pol meseca. To je **najvišje število**, ki se je doslej doseglo v eni sezoni.

Izvirnih novitet je bilo 8.

Uprizorile so se prvič sledeča slovenska izvirna dramska dela:

Jakob Špicar: Kralj Matjaž, Anton Pesek: Slepa ljubezen, F. V. Jelenc: Vaška romantika,

F. S. Finžgar: Naša kri, F. Rodion: Velikomestna komedija, Ivan Cankar Lepa Vida, Anton Funtek: Tekma, Etbn Kristan: Tovarna.

Poleg teh izvirnih novitet pa so igrali še sledeča izvirna dramska dela: Etbn Kristan: Samosvoj, Fr. Govekar: Deseti brat, F. S. Finžgar: Divji lovec, F. Govekar: Rokovnjači.

Torej skupno 12 izvirnih dram, del. Tudi tega števila doslej še nismo dosegli.

Klasike so zastopali: Sofoklej: Antigona Shakespeare: Vesele ženske windsorske in Grillparzer: Sappho.

Francoze: Victor Hugo: Ruy Blas, H. Lavendan: Sire, Sardon: Fedora; Berr in Guillemand: Miljon.

Nemce: K. Schönherr: Zemlja, L. Thoma: Morala, M. Halbe: Reka, H. Buhr: Koncert, Horst: Vražji Rudi, Anzengruber: Četrta zapoved, H. Sudermann: Fric, R. Straus: Zlata skleda, Horst: Nebesa na zemlji, Kadelburg: V civilu, Nestroy: Talisman in Lumpaci Vagabund, Morre: Revček Andrejček, Raupach: Mlinar in njegova hči, Görner: Snegulčica.

Italijane: Giacosa: Grešna ljubezen, K. Carro: Orjaška igrača, Cavalotti: Jettejeva hči.

Madjare: Fr. Molnár: Gardist. Spance: Echegaray: Blaznik ali svetnik. Angleže: Moncton Hoffs: Mala Harfenistka, Christmas: Miljonar, Hodson Burnett: Mali lord.

Norveško: Zveza mladine: H. Ibsen. Čehe: Hilbert: Krivda.

Ruse: L. N. Tolstoj: Živi mrtvec. Skupaj 45 dramskih del.

Opera je podala sledeča dela: 1. G. Verdi: Rigoletto, 2. B. Smetana: Pro-

dana nevesta (češ.) 3. Wolf Ferrari: Suzanina tajnost, 4. Vitkor Parma: Ksenija (izvir.). 5. Georges Bizet: Carmen, 7. Anton Dvořak: Rusalka (češ.).

Operete smo imeli:

1. Jean Gilbert: Sramežljiva Suzana, 2. Johann Strauss: Cigan baron, 3. R. Heuberger: Ples v operi, 4. Franc Lehár: Grof Luksemburški, 5. Karel Weis: Revizor (češka), 6. Viktor Parma: Carične amaoanke (izvir.), 8. Johann Strauss: Netopir.

Skupaj 15 muzikalnih del.

Ker so operni in operetni solisti večinoma vsako sezono drugi ter je bil tudi zbor poleg orkestra večinoma nov, so se morale vse opere in operete nanovo študirati. Zato je tudi vsaka opera ali opereta, čeprav stara, za naš ensemble noviteta.

Opozoriti pa moramo še na veselo dejstvo, ki je dokaz vztrajnega napredka našega gledališča, t. j. velik in dober **prirastek domačih sil.** Neopaženo se je tekom poslednjih let naš ensemble polagoma množil z domačimi igralci, pevci in pevkami ter se je število neslovenskih moči kaj naglo zmanjšalo. Drama in opereta sta že do malega slovenski, a tudi v operi je število slovenskih članov že enako številu neslovenskih. Letos smo imeli prvič slovensko **prvo operetno subreto** (gdč. T. Thalerjevo), prvič slovensko igralko za druge subretne uloge (gdč. Vero Danilovo), prvič slovensko **prvo operetno pevko** (gospo J. pl. Foedrantspergovo). Slovenska bas g. Jos. Križar in bariton g. R. Bukšek sta v operi in opereti zavzela mesti prvih solistov, g. Jos. Povhe pa je kot igralec, režiser in spevokomik kot domačin glavni moški stebel naše operete. Od Grbičevih časov ni imelo do letos naše gledališče **slovenskega kapelnika** (g. Nik. Kristofa). V dramskem ensembelu so sto-

pili letos v ospredje kot nadarjeni domačini gospa P. Juvanova, gdč. A. Rakarjeva, gdč. Vera Danilova, g. Al. Štrukelj, g. Al. Drenovec, g. B. Peček, g. Jos. Plut, g. Pavel Goran, g. M. Trebar, g. A. Škrjanec i. dr. — sama doslej neznan imena, ki so naša nada za bodočnost. Kot nadarjen in resno misleč domač igralec je baš letos izkazal mladi g. Milan Škrbinšek in kot izboren režiser in umetnik velikega repertoirnega obzora g. Hinko Nučič. Ti mladi in najmlajši domači igralci in pevci nam poleg starejše garde jamčijo, da smo se zopet za nekaj korakov približali svojemu končnemu cilju: povsem slovenskemu gledališču, ensembelu.

Tako torej vidimo, da moremo preteklo sezono zapisati v anale našega gledališča s priznanjem in zadovoljstvom. Ne tajimo, da smo doživeli tudi nekaj razočaranj; toda niti solnce ni brez peg, in celo na dvornih, z milijoni podprtih gledališčih se bore z nepremagljivimi težkočami. Gotovo je le eno: za malo Ljubljano je troje gledališč dvakrat preveč. Sedanje razmere morajo roditi finančni polom na vse strani. Poleg teh gledališč pa še veleopasna konkurenca kinematografov, cirkusov, menažarij — da lje neštetovali maskerad, veselice, plesov in končno tudi različnih koncertov — vsega tega provincialno mestece ne more vzdržati.

Ze letos smo opazili, da je bilo naše edino slovensko gledališče baš vsled teh neekonomično urejenih lokalnih razmer večkrat prazno, da si je nudilo vsak mesec 9 do 10 raznih del. Verujemo torej in naglašamo, da drugače sploh ne more biti: da je finančni položaj našega gledališča zelo neugoden. Poskrbeti je zdaj le, da se spričo današnjih ljubljanskih, jako nesrečnih razmer ta položaj ne izpremeni v — **katastrofo!**

K tej pa jadrmo, ako postane naše gledališče žrtev kranjske politike. Iv. K r.

sati ne brati, največkrat žrtve volilnih sleparij. Kdor ne zna pisati in brati težko popolnoma svobodno in po prepričanju izvršuje svojo volilno dolžnost. Zato bi bile pri mažarskih volitvah na Ogrskem nemažarske narodnosti prikrajšane, ako se sprejme stališče Justhovec, da naj analfabeti nimajo volilne pravice. L. 1904. je bilo na Ogrskem 3.895.357 ljudi, starih nad 24 let, med temi 2.015.355 Mažarov (151,7 %) in 1.880.002 Nemažarov (48,3 %). Ako pa vzamemo samo one, ki znajo pisati in brati, pride na Mažare 1.608.707 ljudi (61,4 %) na Nemažare pa 1.013.030 (38,6 %). Tako bi dobili Mažari 10 % več, ker je za šolstvo in izobrazbo nemažarskih narodnosti na Ogrskem slabo preskrbljeno. Največ bi izgubili Rumuni, ki jih je na Ogrskem 17 %, pisati in brati pa zna samo 7 %. Poleg tega pa je nevarnost, da bi vlada nalašč ne dala ljudem šol, da ne bi znali pisati in brati, da bi tako bilo manj volilcev.

Zaupnik Vatikana o cerkveni državi. Sedanjí bavorski ministrski predsednik in voditelj nemških klerikalcev, baron Hertling, je imel v četrtki v bavorski zbornici zanimiv govor o cerkveni državi, ki je bavsarske klerikalce zelo presenetil. Kakor znano, so klerikalci vsi brez izjeme zato, da se obnovi nekdanja cerkvena država in da postane papež zopet zaeno tudi posvetni vladar. Baron Hertling sam se je nekoč na nekem katoliškem shodu izjavil zato. Komaj pa je postal ministrski predsednik je že spremenil svoje stališče napram obnovitvi cerkvene države, kajti vsled tega bi lahko države prišle v velik konflikt z Italijo, kar panika kor ni želeli. Baron Hertling je odločno izjavil, da mu niti na misel ne pride, da bi pričel z Italijo sovražno politiko in povdarjal, naj poslance to vprašanje čisto nič ne vznemirja.

»Svoji k svojim«. Praški električni zavodi so razpisali konkurz za turbogeneratorje. Razne firme so ponudile svoje delo in sicer je zahtevala firma Siemens-Halske 220.000 K, budimpeška strojnica 231.000K, švicarska firma Oerlikon 216.000 K, bruska moravska firma 188.000 K, praške strojnice pa so zahtevale 540.000 K. Te ponudbe in taka razlikaceni je vzbudila v javnosti veliko nevoljo, ker se kaže da se hoče na tak način zlorabljati geslo svoji k svojim.

Afera poslanca Silbererja. Kakor znano je začetkom letošnjega leta nenadoma zginitel socialistični poslanec Franc Silberer. Vsa poizvedovanja po njem so bila brezuspešna. Splošno se domneva, da je Silberer ponesrečil. Radi tega so krščanskosocialni listi vzdignili velik kriki in pisarili, da je poslanec Silberer poneveril v pekovski zadrugi na Dunaju velikanske vsote denarja in nato pobegnil. Toda pozneje se je izkazalo, da je čisto navadna izmišljotina in podla denunciacija človeka, ki se ni mogel braniti. Minulo je med tem že več tednov in nihče več se ni spominjal ponesrečenega poslanca. Kar nenkrat pa so sedaj dunajski krščanski socialci afero zopet pogreli. Dunajska »Reichsposta« je te dni objavila notico, da se Silberer nahaja popolnoma zdrav v Ameriki v Newyorku in da trdištev o poneverbi odgovarja resnici. Seveda so listi notico sprejeli z vsro rezervno, ker so dobro vedeli, koliko ura bije. Zastopnik ponesrečenega dr. Silbererja je namreč vložil proti »Reichsposti« radi tega tožbo in »Reichsposta« bi rada obravnavo zavlekla. Seveda se ji to čisto gotovo ne bo posrečilo.

Knjigovodja tverdke F. Souvan sin — aretiran. Sodišče je včeraj dalo aretirati knjigovodjo Hirschmana, ki je bil v službi insolventne tverdke Franc Souvan sin. Čuje se, da se je pri hišni preiskavi dobilo pri njem za 30.000 K denarja in blaga, ki je last imenovane tverdke. Kakor čujemo, je odredena obširna preiskava, o katere detaljih za sedaj še ne moremo poročati.

Malokatero blago se je v tako kratkem času našim gospodinjam tako zelo priljubilo, kakor Kolinska kavna primes. To je zelo razumljivo, kajti Kolinska kavna primes je v resnici najizbornejši kavni pridaček. Dočim preje naše gospodinje niso imele kavnega pridačka, ki bi bil docela ustrezen vsem njihovim zahtevam, so zdaj s Kolinsko kavno primesjo popolnoma zadovoljne, ker ona daje kavi vse tiste lastnosti, ki jih po pravici smemo od dobre kave zahtevati, namreč izbornen okus, prijeten vonj in lepo barvo. Poleg tega je Kolinska kavna primes pristno domače blago, kar tudi prav zelo prihaja v poštev. Iz teh vzrokov naše gospodinje zdaj kupujejo samo izborno domačo Kolinsko kavno primes.

Maševanje odpuščenega. Tovarniški delavec Franc Lužnik, ki je bil že več mesecev v tovarni za svinco v Trati v službi, je bil pred kratkim vsled hujškanja njegovih sotovaršev odpuščen iz službe. Dne 22. t. m. je prišel Lužnik v gostilnico Josipine Bren, kjer je naletel na tovarniškega delavca Tolazija. Ko ga je zagledal, je takoj skočil proti njemu, ga pričel pretepavati in mu na vse mogoče načine groziti. Lužnik je bil zaradi tega takoj aretiran in izročen okrajnemu sodišču v Litiji.

Telovadno društvo »Sokol« na Viču ponovi na cvetno nedeljo ob 4. uri popoldne v gostilni »pri Traunu« burko s petjem: »Moč uniforme«. Prijatelji »Sokola« ne zamudite te prilike par ur preživeti v nepriljubljeni zabavi.

Ciril-Metodova podružnica na Viču je izdala tri vrste razglednic: Novo ljudsko šolo in dve skupini vasi Glinice. Prosimo vse zavedne Vičane naj pri svojem dopisovanju segajo le po podružničnih razglednicah. Na prodaj so razglednice v vseh viških trafikah.

Kinematograf »Ideal«. Spored za soboto 30., nedeljo 31. in ponedeljek 1. aprila t.l.: 1. Dover in okolica. (Popolna slika — Samo popoldan.) 2. Začarani karte. (Komično. — Samo popoldan.) 3. Stari Toledo. (Prekrasno barvan naravni posnetek.) 4. Stric. (Amerikanska humoreska.) 5. Vje najljubša Cvetka. (Veseloigra v barvah.) 6. Vožnja s čolnom po Loiretu. (Popolna slika v barvah.) 7. Smrtna ladja. (Senzacijska drama. — Samo zvečer. Dolgost filma 90 m.) 8. Moric in čarobna palica. (Velekomično. Igra Prince.) — V torek drama z Asto Nielsen »Ubo-ga Jenny«.

Najboljše slovensko pivo se toči v hotelu »Ilirija«.

Idrija.

So že tu!

Kaj mislite, kdo ali kaj? Morda kakšna vesela vest, da dobimo železnico, da bo regulirana Nikava, da izboljšajo rudarjem plače? Ali kaj drugega takega? Da odpravijo grablje, da dobimo ekspozičuro, da se izroči gledališče svo-jemu prvotnemu namenu? O, nič tega in nič takega! Ampak prišli so zopet — nikar se ne začudite, nikar ne strmite! — Oswaldovi rekursi! Prišli so, kakor smo po zadnji občinski seji z matematično gotovostjo računali. In stali bi osmešeni pred vsem svetom, ko bi jih prečastiti gospod c. kr. katehet, beneficiat in hišni posestnik Oswald ne vložil. Ampak Oswald je že nemara sram postalo lastnega duhovniškega stanu zato je kateheta, beneficiata sedaj potisnil v kraj in rekurira le kot hišni posestnik!

Gotovo se bodo tudi na deželnem odboru razveselili, ko dobe Oswaldove papirje v roke. V Ljubljani bodo prav zares morali ustanoviti poseben urad: urad za reševanje Oswaldovih zavijanj in zlobnosti rekurzov. Eno pa je gotovo: Ahasver je večni jud, Oswald večni rekurent. To ima že v jetrih! Nič ni pomagalo njegovo, od erarja subvencionirano romanje v sveto deželo: rekursi so tista pošast, ki ga preganja noč in dan. Odleglo bi mu morda samo takrat, ko bi mu kak novodobni krjavelj puščal zanikrno kri!

Kaj pa ni Oswaldu izza sklepov zadnje seje všeč? Nobena stvar! Tudi taka ne, ki so zanj glasovali občinski odborniki S. L. S. Če je le mogoče, jih Oswald osmeši, ako ne z noticami v »Slovencu« pa s svojimi strašansko neumnimi rekursi! Vse občinske odbornike S. L. S. ima na vrvcu. Celo Vitouš in Penco — akademično izobražena človeka — plešeta po taktu Oswaldove zasmehljive muzike!

Oswald rekurira: 1. proti zvišanju plač mestnih uradnikov, 2. proti 100 K podpore družbi sv. Cirila in Metoda, 3. proti prezidavi št. 509, 4. proti podporam za regulacijo Nikave, 6. proti dokladam, 7. proti podpori za obrtno-nadaljevalno šolo... Ne vemo, ali je to vse, ampak mislimo, da je že tega dovolj!

Sedaj nam pa povejte, ali je še kje v Kranjski deželi kdo, ki bi bil katoliškemu duhovniku Oswaldu enak? Ali je še kje kak deželni odbor, ki bi bil pripravljen toliko sičnosti prenašati, kakor jih prenaša naš od c. kr. kateheta? Ali je sploh še v katerem človeku utelešene toliko hudobije in zlobe, kakor v duhovniku Oswaldu? Ali je sploh še kje kako mesto, ki bi bilo proti toliki brezprimerni hudobnosti tako in toliko časa prizanesljivo, kakor je Idrija? Nikjer!

Kako je potem mogoče, da bi šla občinska uprava nemoteno v korist in napredek mesta in prebivalcev naprej, če stoji vedno in vedno taka zavora napoti? Mirno delo je sploh nemogoče, vsak sklep občinskega odbora je brezpomemben, četudi zanj glasujejo klerikalci. Oswald se zavali na sredo ceste, pa ne gre nobeno delo naprej! Umerno je, da se polasča še tako mirnih ljudi razburjenje in da gleda vse mesto v c. kr. katehetu svojega največjega sovražnika. Včasih je še kdo drugi podpiral njegov rekurz. Sedaj se že vsem skupaj zdi tako početje preneumno, sedaj podpisuje svoje rekurse Oswald sam!

Deželnemu odboru damo dober svet: Z mokro čunjo naj Oswald za njegovimi rekursi vred zapodi preko praga, da bo že enkrat mir in red. Sicer pa bom, še o tem govorili!

Trst in Primorje.

N. D. O v Trstu. Delavci skupine mestne plinarne imajo danes 30. t. m. ob 8. uri zvečer javen shod v gostilni Konsumnega društva pri sv. Jakobu.

Peš-izlet N. D. O. v Škedenj se vrši jutri v nedeljo, z godbo N. D. O. na čelu. V Škedenju se vrši ob 3. uri javen shod z dnevnim redom: »Položaj silvenskega delavca v Škedenju in okolici.« Po shodu je veselica z godbo, plesom in petjem.

Nedeljski počitek v Trstu in predmestju. C. kr. namestništvo je izdalo naredbo s katero se uvede popolni nedeljski počitek v trgovinskih obratih na nedeljo pred sv. Nikolajem, ob nedeljah med 17. in 24. decembrom, zadnjo nedeljo predpusta in na oljčno nedeljo.

Poslovilni večer gđe. Ivanke Mekindove. V nedeljo zvečer se uprizaro v slovenskem gledališču v Trstu »Sovodska sirota«. S to igro se poslovijo gđe. Mekindova od tržaškega odra in hkrati po štiriletnem uspešnem delovanju za vedno od gledališča. Tržaškemu občinstvu je bila zelo simpatična in priljubljena oseba.

S Hatinare nam poročajo: V bližnjem gozdu je našel kmet J. G. obešenca. Prerezal je takoj vrstico, a nepoznanca ni mogel rešiti. Na lice mesta došli zdravnik je konstatiral, da je nesrečnež umrl pred kakimi štirimi urami. Policija je našla pri njem listek: Sem se usmrtil, ker sem sit življenja. Iz drugih listin in pisem so posneli, da je obešenec Konstantin Cadelli, 47 let star iz Trsta.

Nesreča ali poskušen samoumor. Pri neki rodbini v Škorkljah je služila neka 16letna Celovčanka Ana K. Včeraj so poklicali zdravnika rešilne postaje, ker je deklica pojedla 2 piluli sublimata, ki so jih imeli doma za desinficiranje. Odpeljali so jo v bolnico, ker je njeno stanje zelo opasno.

PROSVETA.

Slovensko gledališče. Včeraj zvečer se je pela drugi v sezoni Neumannova opera »Ljubimkanje«, ki je dosegla zopet izvanreden uspeh. Gđe. Šipankova je bila sicer precej nedisponirana, vendar to ni dosti motilo splošnega velikega utisa, ki ga napravi to delo na poslušalca. Orkester ilustrira neznatno dejanje, ki se godi na odru, a to slikanje je tako mogočno in jasno, da s svojo tragiko pretresa vsakogar. Vsi solisti so bili na svojem mestu; g. Krampera je znal tako živo izraziti v glasu ono vedno globlje se zajedajočo smrtno slutnjo, gđe. Šipankova je bila kakor rečeno nedisponirana,

a je vendar pela težko partijo z vneto do konca; poklonjen ji je v dar lep šopek cvetja. Gđe. Thalerjeva je zopet igrala veselo in lahkoživo dekle, g. Novak pa je zlasti v zadnjem dejanju znal glasovno pokazati vso ono tragiko, jako dober je bil tudi g. Bukšek, kakor je zadoščala tudi gđe. Peršlova. — Gledališče ni bilo tako obiskano, kakor bi si mislil, ali ljubljansko občinstvo je tako, da ga ne razume nikdo! Danes se opera poje zadnjič; pri predstavi se poslovske kapelnik Talich in vsi operni člani!

Najnovejše vesti, telefonska poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 29. marca. Takoj začetkoma današnje seje poslanske zbornice, ko je predsednik Sylvester delil na vse strani ukore radi včerajšnjih škandalov, je prišlo do velikih škandalov v zbornici, ki so se pa počasi poglobili, da je zbornica mogla nadaljevati z delom. Nadaljevalo in končalo se je prvo čitanje predloge o vodnih cestah. Govoril je tudi posl. Krek, ki je izjavil, da je v zbornici mnogo strank, ki smatrajo rešitev vprašanja o socialnem zavarovanju za mnogo važnejše nego vodne ceste, zato pa še ne more podati o zadevi nobene obvezne izjave svojega kluba, ki se bo že posvetoval, kako stališče naj zavzame napram predlogi. Predsednik poljskega kluba je že enkrat prav toplo priporočal vodne ceste, nakar sta govorila generalna govornika in sicer pro Poljak vitez Loewenstein, kontra pa češki socialni demokrat Tusař, nakar je bila predloga odkazana odseku. Koncem seje je predsednik naznanil, da se prihodnja seja skliče pismenim potom in želel, poslancem veselo Veliko noč!

OGRSKA KRIZA.

Dunaj, 29. marca. Na brzozjavni poziv ministrskega predsednika Khuena so dospeli danes ob sedmi zvečer vsi ogrski ministri na Dunaj. Ob osmih se je vršil ministrski svet. Jutri poroča Khuen zopet cesarju, na kar se vrši pod cesarjevim predsedstvom jutri popoldne, ali pa nedeljo kronski svet, ki reši sedanjo krizo. Iz ogrskih krogov se poroča, da bo rešitev ogrske krize presenetila vso javnost.

KLERIKALNI OBREKOVALCI.

Dunaj, 29. marca. Danes se je začela obravnava proti štirim odgovornim urednikom klerikalnih listov, ki so poročali, da je socialno-demokratski poslanec Silberer, poneveril delavski denar ter pobegnil v Ameriko. Pri obravnavi se je govorilo tudi o včerajšnjem poročilu »Reichsposte«, da so videli Silbererja v Ameriki. Ko je zastopnik Silbererjeve družine zahteval imena teh prič, je zagovornik Reichsposte dr. Kienböck, rekel, da je pripovedovala neka Ana Novak, ki je prišla iz New-Jorka, da je njen mož videl v New-Jorku Silbererja. Sodnik je hotel nato izvedeti za naslov te žene, a dr. Kienböck si ni znal pomagati, ter je rekel, da je ta Ana Novak odpotovala že nazaj v New-Jork. Obravnave za jutri se nadaljujejo.

Odgovorni urednik »Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Celo noč odprto
Kavarna Leon
Stari trg št. 30.

Lasne kite

po 5, 7, 9 in 12 K. Barva za lasé in brado »Neril« od dr. Drallea v steklenicah po 2 in 4 K. — Lasne podlage in mrežice vse vrste. — Lasulje, brade, šminke itd. za gledališča. — Šminke in puder za ulico, vse po jako zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli, Ljubljana

Pod Trančo 1 (zraven čevljarskega mostu) izdelovalnica za vsa lasna dela.

Modni salon
Pepina Ozmec
priporoča svojo bogato zalogo
damskih in dekliških modelov, športnih klobukov i. t. d. — Žalni klobuki vedno v zalogi.
Vsa popravila se izvršujejo točno in ceno.

Umetni in trgojski vrtnar
J. WIDER, v Ljubljani.
Trgovina cvetic:
Šelenburgova ulica št. 3.
Vrtnarija:
Cesta na Rožnik št. 25.
Točna postrežba in takojšnja izvršitev vsakovrstnega vezanja cvetic. 50

Delikatesna trgovina
M. RAVTAR

Jurčičev trg št. 3
priporoča cenjenemu občinstvu po najnižji ceni
velikonočne gnjati
in sicer praške od K 260—290; graške pa od K 240—270, kakor tudi razna zajamčeno pristna namizna in desertna

domača in inozemska vina.
Vedno sveže delikatese, šampanjec itd.
Zajtrkovalnica. Pivnica.

Gramofoni - automati !!
• • • tovarniška zaloga • • •

GRAMOFON-AUTOMAT za gostilničarje z vnetom po 10 ali 6 vin. z 20 kom. in 1000 štrank samo 95K

FINI GRAMOFON z 10 komadi in 1000 štrank samo . . . K 30—

Za vsak gramofon pismo jamstvo.
Gramofon-Ateljer
A. Rasberger
Ljubljana, Sodna ulica 5.
Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam ur in šivalnih strojev. Imam specijelno samo gramofone, godbene automate in druge mehanične godbene stroje. Lastna delavnica za popravila.
Pišite po cenik. — Predno kje kupite, oglejte si mojo zalogo.
Vse potrebščine in vsakovrstno kolesje v zalogi.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1911: 614.5 milijonov kron.

Stanje hranilnih vlog nad 42.000.000 K. Rezervni zaklad nad 1.300.000 K.

Sprejema vloge vsak delavnik. Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov. Obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka. — Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo.

Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada.

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vložnega denarja.

Posoja na zemljišča in poslojpa proti 5% obrestim in najmanj 1/2% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Viktoria Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Največja zaloga moških, damskih, otroških in pristnih gorskih čevljev. Elegančna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Najpriležnejši čevlji sedanjosti.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana
pripoča kot prvi slovenski izprašani in oblast-
veno koncesionirani optik in strokovnjak svoj
optični zavod.

Dalnogleda, toplo-
mere, in zrakomere
vseh vrst.

Očala, ščipalniki na-
tančno po zdravni-
škem receptu.

Cenike pošiljam na
zahtevo zastoj in po-
štne prosto.

Mednarodno spedijsko podjetje

R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876.

Telefon št. 60.

Podjetje za prevoznino c. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada
v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reeksped. cija in skladišča. — Ekspresni
promet ovoj. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstr. Lloydja.
Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7.
Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor. 257

Spominjajte se družbe sv. Cirila in Metoda.

Priznано najboljšo slovensko pivo iz delniške pivovarne Laški trg

se toči v hotelu „ILIRIJA“.

Kavarna je vsako noč do jutra odprta.

Brez razprodaje 75% ceneje.

Namesto da veliko anonciram sem se odločil radi draginje otvoriti
separatni oddelek v souterrainu z oblekami za gospode in dame od zadnje
sezije z 75% nižano ceno, da prodajam do velikonočnih praznikov občin-
stvu, ki reflektira na ceni in dober nakup. Pošiljam na izbiro tudi na deželo.

Ogromna zaloga svežih najnovejših oblek in površnikov za gospode
in dečke, ter konfekcije za dame in deklice po nižanih cenah.

„Angleško skladišče oblek“, O. Bernatovič,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Velika zaloga izgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke. Kon-
fekcija za dame in deklice.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.

Ceniki zastoj in franko.

MIHAEL KASTNER, Ljubljana

Kongresni trg št. 10

dobavlja najcenejše: špecerijsko blago; jedilno in živinsko sol; petrolej
(tudi v originalnih pločevinastih posodah); obdačen in neobdačen bencin za
motorje in avtomobile; gasolin, cigroin za razsetljavo; gorilno olje za Diesel-
motorje; vseh vrst strojno olje; parafin itd. itd.

Vse mineralne vode in studenčne produkte
vedno sveže v zalogi.

Ivan Ravnihar

urar in trgovec z zlatino in srebrnino
Ljubljana, Sv. Petra cesta 44

Za vsako pri meni kupljeno kakor
tudi popravljen uro jamčim 1 leto
Lasina delavnica za popravila in vsakršna v mojo
stroko spadajoča nova dela.

Del. glavnica:
K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

UČITELJSKA TISKARNA

Telefon št. 118.

v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 8.

Telefon št. 118.

Jan Legova knjižnica: Rape: Dane. Cena 1 K.
Slapšak: Turki pri Sv. Tihnu, Ilustrovana
knjiga. Cena 120 K.

M. Gregorič: Otroški
oder, gled. igre za
mladino. 150 K.

Štupar: O prvinah in
spojinah, Ilustrov.
Cena 150 K.

Brunet: Telovadba.
Cena 4 K.

Mešiček: Beleške iz
fizike in kemije.
Cena 40 vin.

Marolt: Zgodo-
vinske učne sti-
ke. Cena 2 K.

Vizitke

Engelbert Gangl:
Beli rojaki.
Cena vezani knjigi K 3—,
broširani K 260.

Kuverte s firmo

Kaj izide zopet

?

Trgovske račune

Knjižnica Učiteljskega konvikta: Julčka Mišnjakovega
zbrani spisi I., II. in III. zvezek. Cena à 150 K. —
Rape: Mladini. Cena 150 K. — Gangl: Zbrani spisi.
I. zvezek. Cena 150 K.

Adamič: Slava Cesarju! Spevoigra za
mladino. Cena 3 K. — Besedilo k
Adamičevi spevoigri. Cena 10 vin.

Žirovnikove na-
rodne pesmi. I.
in II. zvezek.
Cena à 20 vin.

Bretl: Kako si o-
hranimo zobe.
Cena 20 vin.

Vse predpisane in
potrebne šolske
tiskovine.

Razni napisi na
lepenkah za
šole.

Novo! Popravljal-
na znamenja na
tabelah.

Tabela o pravil-
nem mešanju
umetnih gnojil.

Vse tiskovine za
knjižnice.

Uradne tiskovine
za županstva.

Vse najnovejše ti-
skovine za o-
brtno - nadalje-
valne šole.

Stereotipija

Litografija

Muzikalije

Založba knjig

V „Učiteljski tiskarni“ se tiskajo: Slovenski Branik, Dan, Učiteljski Tovariš,
Slovenski Ilustrovani Tednik, Rudar, Domače ognjišče, Zvonček, Popotnik,
Naša Bodočnost, Gasilec, Zarja, Tobačni delavec.